

=====

v e r e n i g i n g

O R D E D E R V E R D R A A G Z A M E N

Giro no. 468874 t.n.v. de Penningm. der "ODV" Den Haag

Uitsl. voor verslagen en abonn.: DOVENETELWEG 57^a 2555 TH Den Haag t. 684541

Secretariaat: TALINGLAAN 21 2566 VN Den Haag t. 634101

=====

W E E K B L A D

25e jaargang nr.15

nadruk verboden

28 november 1980

x in de kantlijn betekent de vraag

- " " " " het antwoord

Goeden avond vrienden.

Alwetend zijn wij nog steeds niet, onfeilbaar al evenmin. Denkt dus zelf na. Op deze vierde vrijdag van de maand dient het onderwerp door U vanuit de zaal gesteld te worden. Wat is uw keuze?

x   G E S C H I E D E N I S   V A N   D E   I N D I A N E N

=====

-            Wanneer men spreekt over indianen denkt men gemeenlijk aan de oerbewoners van noord Amerika. De naam geldt echter ook voor de bewoners van midden en zuid Amerika. Er zijn zeer verschillende stammen. Het is dan ook niet mogelijk alle stammen in een enkele lijn t schetsen.

De indianen van noord Amerika zijn sterk verwant met de mongolen en hebben zich dan ook ontwikkeld op een wijze die duidelijk maakt dat er tenminste enige verwantschap en een gemeenschappelijke bron is voor hen en de bewoners van het noorden van China en de Manchourij.

De bron ligt waarschijnlijk in trekkende groepen van laatstgenoemde volkeren, die zich met de plaatselijk reeds bestaande oerstammen hebben verenigd. Maar hoe dan ook, het is praktisch zeker dat deze indianen-volkeren voortkomen uit groepen die reeds rond 80.000 jaren geleden op dit kontinent bestonden.

Ik acht het waarschijnlijk, dat de eerste vorm van hen die men nu indianen noemt reeds veel eerder hier leefde, maar daaromtrent ben ik niet zeker en het ontbreekt mij aan de tijd om dit nu ter plekke na te gaan.

Rond de door mij genoemde periode is er in ieder geval sprake van een groot aantal kleine stammen, die allen nomaden zijn. Het zijn allen in deze tijd jagers. Eerst veel later en dan nog voornamelijk in de subtropen zien wij stammen, die dieren gaan houden en tot landbouw komen.

Later vormen zich steeds grotere groepen. Maar deze mensen zijn betrekkelijk vreedzaam. De indianen zijn trouwens nooit werkelijk zo gewelddadig geweest als hier wel eens wordt verondersteld.

Wel bestonden er reeds enel bij de stammen zeer rigide codes waarbij

b.v. beledigingen, gewelddaden, aantasten van de rechten die men meende te hebben op een bepaalde wijze gewroken moesten worden e.d.

Dit echter is niets bijzonders. Soortgelijke regels kende en kent mens zelfs in het zich beschaafd noemende Europa, zoals mog. blijken uit de vendetta's die nog heden ten dagen o.m. op Sicilie voor komen.

In het noorden ontstaan op de duur drie verschillende soorten stammen: in het noorden blijft men voornamelijk jagen, trappers en cariboujagers voor welke wijze van leven b.v. de huronen als voorbeeld kunnen gelden.

Zuidelijker kennen wij hoofdzakelijk jagende, maar ook landbouw en enige veeteelt bedrijvende stammen, waarvoor b.v. de Chyennes als voorbeeld kunnen gelden, terwijl wij verder in het zuiden stammen zien die zich op vaste plaatsen vestigen.

Vooraf in het centrale deel van Amerika ontstaan "naties" die zich op zeer krijgshaftige wijze weten te verdedigen. Als voorbeeld hiervoor kunnen de Sioux gelden.

Nog zuidelijker, in Mexico en midden Amerika vinden wij stammen die eveneens een hoge cultuur ontwikkelden, maar zij komen uit Zuid Amerika en bereiken het noordelijke deel van het kontinent eerst rond 5000 jaren geleden. De door mij genoemde territoriale indeling in naties is eveneens eerst rond 8000 jaren gelden tot stand gekomen.

De zuid amerikaanse indianen blijken in veel grotere mate nog de kenmerken van de oerbevolking in zich te dragen, terwijl een groot deel van deze volkeren sterke invloeden van Atlantis ondergaan heeft.

Er zijn vele stammen die deel uit hebben gemaakt van de kolonisatie van de atlantiërs en nog lange tijd nadien door afstammelingen van dit verloren kontinent geregeerd werden. Zij hebben zich dan ook, in tegenstelling tot de noordelijke stammen, al zeer vroeg technieken tot overleven eigen gemaakt die wijzen op een hogere beschaving die rond "steden" opgetrokken wordt.

Zij ontwikkelen hoogstaande kunstvormen die o.m. trekken vertoont die wij bij de z.g. aborgines van Australie eveneens nog aantreffen. In het noorden blijkt meer verwantschap te bestaan met de kunstvormen zoals die op de eilanden in de stille oceaan voorkomen.

Dit wijst er op dat, mogelijk reeds voordat de continenten hun huidige ligging innamen, er kulturele banden zijn geweest met andere volkeren en ontwikkelingen. Het lijkt mij aannemelijk, dat dergelijke banden reeds bestaan hebben in de periode tussen 100.000 en 80.000 jaren geleden.

Bijna overal treffen wij in deze periode voor het eerst meer abstracte en figuratieve versieringen aan. De basiskenmerken van deze sierkunst vinden wij zelfs nu nog terug in de z.g. indianendekens - de navaho's zijn nog steeds beroemd om hun weefwerk. Ook de wijze waarop groepshuizen en elders wigwams versierd worden, de wijze waarop men bepaalde vormen van vaatwerk hanteert en versiert wijzen op een gemeenschappelijke bron in het verleden.

Zelfs in de holen en in het zuiden van N. Amerika bij de pueblobouw treffen wij gelijksoortige sierelementen aan. Er zijn heel wat parallel lopende ontwikkelingen aan te duiden, die uit een zelfde bron schijnen te stammen.

Opvallend is ook dat men bij de uitbeelding van goden en dergelijke zaken men een vorm van uitbeelding aantreft, die in vele opzichten doet denken aan de beelden die men vindt op Paaseiland.

Gezien andere kulturelementen in Zuid Amerika lijkt mij de veronderstelling gewettigd dat bepaalde vormelementen zijn overgenomen van Maleïen en Chinezen. Mogelijk betreft het hier de invloed van zeer kleine groepen die ooit door stormen gedreven aanspoelden op de

kusr van - in termen van deze dagen - het noordelijke Chili.

Deze invloed is het sterkste kenbaar in de wijze waarop o.m. tolteken en azteken hun goden later hebben uitgebeeld en de vormen en uitvoering van sommige vaatwerken. Wat dit laatste betreft kan worden gekonstateerd dat reeds lange tijd gelden de wijzen waarop dit werd vervaardigd in Noord en Zuidamerika sterk afweken: repen opbouw tot betrekkelijk laat in het noorden, stuwmethoden in het zuiden.

De pottbakkerstafel en draaischijf schijnen echter overal eerst betrekkelijk laat geïntroduceerd te zijn, hetgeen wijst op de mogelijkheid dat hier invloeden van buitenaf een rol speelden rond de geboorte van Christus.

Ik ben mij er van bewust, dat ik met dit alles nog maar heel weinig heb gezegd over de oerafstamming van deze volkeren. Maar meer gefundeerde gegevens zijn voor mij op het ogenblik niet gemakkelijk te verkrijgen zodat ik meen er goed aan te doen, over te gaan naar de maatschappelijke structuur zoals die bestond voor de blanken hun invloed deden gelden en meer en meer de macht in handen kregen.

Er blijken verschillende vormen van samenleving naast elkaar bestaan te hebben. Enkelen daarvan waren - vanuit ons huidig standpunt, - praktisch coöperatief, anderen gelijken op theocratien, waarbij medicijnman of priester te samen met een opperhoofd de gehele macht in handen hebben en alle beslissingen nemen, terwijl zij halsrecht bezitten t.a.v. alle andere leden van de stam.

Steeds weer vormen groepen van stammen "naties" waarbij blijkt dat de wijze van leven en denken sterk door de omgeving wordt beïnvloed en overal tradities de basis vormen van het samenlevingspatroon.

In de praktijk blijken alle indianenvolkeren, zowel in het noorden als in het zuiden, natuurvereerders te zijn. Zij hebben allen een geloof aan bepaalde goden, geloven aan het bezielzijn van de gehele natuur en voelen zich gemeenlijk met die natuur of delen daarvan ook persoonlijk steeds weer zeer sterk verwant.

Het feit, dat op deze basis vele godsdiensten ontstaan met afwijkende vormen van magie, gezangen, plechtigheden behoeft ons niet te verbazen. Realiseer u maar eens, hoeveel verschillende christelijke rituelen er alleen in Europa op dit ogenblik bestaan.

In beide kontinenten bestaat echter tot op heden zelfs de neiging bij de stammen een soort totem te hanteren en de eigen verwantschap met bepaalde krachten of delen van de natuur bijzonder duidelijk te benadrukken.

Maar alle krachten worden gezien als deel van een geheel. Mede hierdoor is het ogelijk, dat zeer grote "naties" ontstaan die onderling weinig of geen geschillen kennen. De apachen b.v. alleen reeds - een onderdeel van een "natie" telde al 27 stammen, elk weer uiteenvallende in verschillende "dorpen" die een eigen territorium beheersten en verdedigden.

Het verband tussen de stammen onderling is nogal los, maar zodra er gevaar van buitenaf dreigt treden alle stammen van een "natie" op als eenheid en kennen een gezamenlijke oorlogsraad die ook in geval van natuurrampen samenkomt om maatregelen te nemen.

Nogmaals, elke groep op zich kende afwijkende rituelen en zelfs afwijkingen in het spraakgebruik. De verschillende naties bezaten zelfs talen die zover van elkaar verschilden als hier b.v. nederlands en spaans.

Toch bestond van kust tot kust in noord Amerika reeds rond 500 n. chr. een soort gemeenschappelijke taal waardoor het de mensen mogelijk was middels tekens en klanken elkaar te begrijpen.

Bij de blanken leefde lange tijd de legende, dat alle indianen zich door tekentaal ook zonder woorden geheel zouden kunnen verstaan.

Dit is niet geheel juist.

Er bestond wel een algemene tekentaal die gebruikt werd wanneer men een verre reis ging maken. Zij omvatte rond 30 algemeen geldende tekens. Dezen waren voldoende om enigszins duidelijk te maken wie en wat men was, wilde, waar men vandaan kwam en waarheen men ging.

Bij verwante stammen als b.v. de Ogallalah en de Shoshonen(?) kwam men tot ruim 100 tekens en was de uitdrukkingsmogelijkheid dus veel groter terwijl bovendien bepaalde woorden een gelijke betekenis bezaten.

Algemeen gold wel een schriftvorm, het z.g. wampumschrift, dat echter eerst zeer laat in zwang kwam en vermoedelijk pas algemeen en gestandariseerd gebruikt werd rond 800 n. chr. Opvallend is daarbij dat enkele tekens en symbolen direct in verband lijken te staan met de noordelijke europeesche culturen.

Veel eerder en veel uitgebreider was het z.g. herinneringsschrift dat wij zowel in Z. Amerika aantreffen als ook in het oude inkarijk. Het enige deel daarvan wat u algemeen bekend zal zijn is het z.g. knopenschrift, dat zowel voor administratie als berekening gebruikt werd.

Maar andere tekens waarop men niet zozeer let treft men eveneens in het gehele zuiden aan. Het ging hierbij om een notatieschrift waarbij het geheugen een grote rol speelde en dat enige gelijkenis vertoont met het pictogrammen en ideogrammen schrift zoals wij dit elders op de wereld wel tegen komen. Het werd gemeenlijk in decoratieve friezen of stroken verwerkt.

Wie zich bezig houdt met het oude joodse schrift zal ontdekken, dat ook hier, al hebben wij een lettersysteem, de herinnering een grote rol gespeeld moet hebben. Men geeft immers alleen de medeklinkers, de klinkers moet men zelf, uit de herinnering, in voegen in overeenstemming met gekende woorden en taalgebruik. Vandaat dat men tot op heden nog niet weet hoe J.H.V.H. juist gesproken dient te worden, als Jahveh of als Jehova. Zodat beide vormen van deze godsnaam schijnbaar naar willekeur gebruikt worden als aanduiden voor één en dezelfde God.

Zelfs de joodse groepen met hun overlevering via de schul, de synagoge, zijn het met elkaar niet eens. De uitspraak van bepaalde hebreeuwse woorden verschilde b.v. zeer sterk wanneer men de uitspraak van de oostjoden vergeleek met de portugeese joden en die weer met de afrikaanse joden.

Dit terzijde. Verder ziende naar de culturen van de indianen zo blijken er wel degelijk wetten te bestaan die algemeen aanvaard worden. Grotere groepen blijken b.v. niet in het gebied van een andere stam door te kunnen dringen zonder geweld uit te lokken tenzij zij aan de grens van dit gebied hun aanwezigheid kenbaar maken en dan wachten tot iemand hen bezoekt en hun verzoek doorgeeft. Wordt dit gegeven, dan geldt vanaf dit ogenblik voor de vreemdelingen een gastrecht waardoor zij tijdelijk als leden van de stam behandeld worden. Eerst na de komst van de blanken werd deze regel niet meer algemeen nageleefd.

Gaat het echter om één of twee krijgers, dan geldt deze verplichting niet. Men kan zonder meer het gebied van de andere stam betreden maar mag daar dan niet jagen. Men laat hen omgemoeid tenzij zij kennelijk willen stelen of andere minder aanvaardbare dingen doen. Alleen wanneer er een geschil van mening is tussen de betrokken stammen is er sprake van gevangennemen.

De bekende martelpaal speelt dan vaak een rol, maar oorspronkelijk niet om daaraan de tegenstander te doden, maar om diens moed en zelfbeheersing te beproeven. Het doden gebeurde gemeenlijk in duelvorm. Eerst na de komst van de blanken en de grote verdeeldheid tussen de stammen die daardoor ontstond werd het doden aan de martelpaal zede.

Diefstal was ook oorspronkelijk geen sport die men beoefende. Dit ontstaat eerst wanneer men de paarden heeft gevonden. En dat gebeurde eerst enige tijd na de eerste invallen van de conquistadores. Ik vind het leuk dit afzonderlijk te vermelden opdat u kunt zien, dat de europeanen de indianen toch veel goeds gebracht hebben.

Wanneer men nadenkt over de indiaanse naties zo dient men zich wel te realiseren, dat zij vaak geheel verschillende opvattingen hebben b.v. t.a.v. geweld. Er zijn stammen die zeer agressief op plegen te treden, terwijl anderen weer voornamelijk defensief optreden. Enkele naties zijn volkomen eerlijk en betrouwbaar, anderen beschouwen verraad vaak als de beste vorm van diplomatie wanneer zij hun zin niet op een andere wijze door kunnen drijven. Soms treden zij zodanig op dat je haast zoudt vermoeden dat zij in het huidige Rusland hun diplomatieke scholing ontvangen hebben.

Er zijn zelfs stammen die een eenmaal gegeven woord zo heilig achten dat zij liever zelf het leven laten of desnoods de natie zouden laten uitmoorden dan daarop terug te komen. Alleen wanneer men tegenover hen verraad pleegt heeft hun woord natuurlijk voor hen ook geen waarde meer.

Dit laatste is interessant omdat het mede duidelijk maakt, waarom de blanken zoveel moeilijkheden hebben gekregen met bepaalde stammen, ofschoon er in het begin eerder sprake was van een goede verstandhouding.

Wanneer je ergens met een vestiging begon en bereid was dit recht af te kopen of geschonken kreeg van de plaatselijke stammen, werd je recht daarop volledig erkend en zou niemand hier iets aan te kort doen.

Maar dan moest je natuurlijk ook niet meer land in beslag nemen, zo- als je natuurlijk ook niet in het indiaanse gebied moest gaan jagen en werken voor je daar de toestemming voor had gekregen.

Soms hebben de blanken wel een eerste verdrag gesloten, maar hebben zij zich verder niet aan deze regels gehouden. Het gevolg was, dat vele van de eerste vestigingen - forten - werden uitgemoord.

Degenen die daarom de indianen tot moordlustige wilden verklaren hebben ongelijk. Dit is zeker niet waar. Maar zij s onden op hun recht en hun eer woe g er eenvoudig om een aantasting van rechten nooit ongewroken te laten.

Indien in dergelijke gevallen de blanken iets nederiger waren opgetreden en toe hadden gegeven dat zij ongelijk hadden of uit onwetendheid hadden gehandeld was er waarschijnlijk nog niets gebeurd. Men had dan genade voor recht laten gelden of het vergrijp laten "Afkopen".

Maar de blanken voelden zich sterk met hun geweren en kanonnen en wilden hun wil doorzetten. Hierdoor ontstond reeds in de kust- streken ook een steeds groeiende spanning tussen de stammen, omdat de een de blanken als onbetrouwbaar en ijandig beschou terwijl de andere stam juist geen reden tot klagen had en zo het gastrecht voor de op haar gebied levende blanken wilde handhaven.

Nogmaals: waar de kolonisten getrouw waren aan hun woord en gemak- te afspraken was lange tijd sprake van een vreedzame samenwerking tussen de betrokken stam en de blanken. Denk hierbij eens aan de relatie die de deleware lange tijd hebben gehad met vooral purteinsse settlers in hun gebied.

De indianen gaven hier deze mensen de eerste tijd van hun verblijf voedsel. Wanneer zij honger hadden, leerden de mannen hoe te jagen, bescheemden hun vrienden zelfs tegen mogelijke eisen van andere stammen en de gevaren van wilde dieren. Alleen dit maakt reeds duidelijk dat indianen niet zonder meer moordenaars en wrede aanvallers waren.

Later kwamen er dan andere blanken die meenden dat zij wel wat meer konden nemen en opeisen dan het bij afspraak was toegestaan, want van die " wilden" behoefde men zich toch niets aan te trekken. Tja, dan kwamen de wilden in verweer.

Vaak werden de indianen het slachtoffer. Toen de oostelijke staten een nenigszins dichte bevolking kregen werden daardoor reeds een aantal stammen verdreven. Wat voor de betrokken inboorlingen een nogal gevaarlijke situatie betekende:

Je kon niet zonder meer met een grote groep te gast zijn op het gebied van een andere stam. Wel kon een kleinere stam onder omstandigheden in een andere natie van indianenstammen worden opgenomen. Dit is dan ook vele malen gebeurd in die tijd. Maar je kon niet zonder meer met je stam gaan wonen en jagen op het land van een andere stam, want dan ontstond er een indianenoorlog.

Door de zo deze mensen opgedrongen volksverhuizing zijn er dan ook inderdaad nogal wat oorlogjes uitgebroken tussen verschillende stammen. Hierdoor is het te verklaren dat stammen, die volgens de blanken uit een en het zelfde gebied kwamen, voor verschillende partijen vochten.

Tijdens geschillen tussen de fransen, die toen de zuidelijke staten beheersten en de engelsen, die meester waren in de noordelijke staten kozen heel wat stammen alleen maar partij, omdat hun indiaanse vijand nu eenmaal voor de tegenpartij werkte. Andere stammen werkten samen met groepen trappers -pelsjagers en volgden dezen in de strijd.

De situatie wordt duidelijker wanneer men zich realiseert, dat de verdreven stammen meestal maar al te blij waren dat zij ergens terecht konden. Traden daarbij blanken op als hun beschermers of helpers, dan waren zij aan die blanken ook ten zeerste trouw, zelfs vaak zonder enig overleg hen volgende in hun avonturen.

Dergelijke mensen werden vaak ook in de stam opgenomen, geadopteerd en vanaf dat ogenblik zou de stam niet alleen de man in kwestie, maar ook diens bezit en belangen tot het uiterste verdedigen. Dat was erezaak.

Het lijkt op het eerste gezicht vreemd, dat indianen optraden als gidsen en spoorzoekers voor soldaten, die in feite hun ras bestreden. Men moet echter beseffen, dat het hierbij veelal ging om het volgen in overeenstemming met de ercode van blanken, die in de stam waren opgenomen of die, wat vele malen is voorgekomen, door geschenken van kruut, wapens en denkens voor kleine resten van stammen een opname in een nieuwe, grotere stam, mogelijk hadden gemaakt.

Wanneer de trek naar het westen eenmaal opgang komt en de blanken doordringen tot de buurt van het huidige Chicago worden de mogelijk heden voor de indianen steeds kleiner. Wel verenigen zich de indiaanse naties voor een groot deel om de oorlog tegen de blanken te voeren, maar hun mogelijkheden worden steeds beperkter.

Om " vrede te kunnen sluiten" worden reservaten aangewezen, waar de stammen in vrede zouden kunnen leven. Maar of men het beseft of niet, hiermede ontzegt men de indianen de rechten, die hen in feite toekomen. Hoe zij dit gevoelen is naar ik meen een blanke moeilijk uit te leggen.

De aarde is voor hen de moeder. Je laat je moeder toch niet eenvoudig ten gebruike van een ander achter om zelf dan maar elders een nieuwe moeder te zoeken? Dat kun je niet doen.

De gehele natuur is iets, waarmede de indiaan zich verwant gevoelt. Hun ziel zingt in de bomen, vanaf de rotsen waar zij mediteren spreken de voorvaderen tot hen, op hun gebied liggen hun heilige plaatsen waar de graven van de belangrijkste mensen van hun stam liggen, daar zijn hun " heiligdommen", heilige plaatsen.

Dit alles kun je niet zo maar verlaten. Zo komt het, dat de indianen nog steeds met eerlijke bedoelingen verdragen sluiten met de blanken

maar gelijktijdig elke schending van hun heilige plaatsen en rechten bloedig wreken, wat dan door de blanken weer als het breken van het verdrag wordt beschouwd en voert tot nieuwe strijd en wreedheden.

Stel u voor, dat moslim turken hier een kerk zouden schenden. U zoudt toch ook niet rustig blijven zitten, maar hen aanvallen en verder menen, dat die turken er dan maar uit moeten, desnoods met geweld. Niet, dat iets dergelijks zo in de praktijk hier voor zal komen. Maar in Amerika is dit t.a.v. de heiligdommen van de indiaanse volkeren keer op keer gebeurd.

De reservaten politiek kreeg meer en meer nadruk. Alle indianen moesten naar de hen aangewezen gronden verhuizen. En dat waren niet de beste. Zij werden "verzorgd" door een speciaal bureau dat overigens bestond uit mensen die het eigen welzijn probeerden te bevorderen op kosten van de indianen -- enkele uitzonderingen daar gelaten. Soms verhongerden de stammen eenvoudig, omdat men het hen beloofde voedsel niet leverde of alleen bedorven goederen zond die "voor wilden nog goed genoeg waren".

Zoals u kunt begrijpen was dit de laatste druppel voor indianen die, alleen om de vrede te bewaren en verder in vrede te kunnen leven al genoeg hadden genomen met gebieden waarin zij niet thuis waren en bijna geen mogelijkheid vonden in leven te blijven.

Voor hun heilige gebieden werden wel bij verdrag overeenkomsten gesloten, maar in feite werden die gronden zodra er maar iets de moeite waard leek in handen gespeeld van blanken.

Het is duidelijk dat vooral de jongere indianen dit niet konden verkroppen en zo in kleine wilde groepen de reservaten steeds weer verlieten om, volgens de tradities en het geloof van hun stam, wraak te nemen op de blanken.

De laatste en wreedste indianenoorlogen kwamen in feite hieruit voort en verdedigers van de blanke belangen -- en eigen roem -- pleegden vaak daden die nu de misdaad van genocide zouden heten. Denk aan Curster.

Het jammere van dit alles is, dat ook de goedwillende blanken kennelijk niet in staat waren te begrijpen, dat de indianen een eigen en hoogstaande cultuur kenden, ook al was die dan anders van opzet dan de meer materialistische van de blanken.

Mede door dit onbegrip kwam het tot een steeds wredere behandeling en vervolging van indianen. Tot op heden is het nog steeds zo dat de rechten van de indianen worden beschouwd als iets, wat je met geld af kunt kopen. Juist dit is de grootste vergissing die men maar kan maken, zelfs nu nog.

Wanneer een indiaan eenmaal zijn eigen land kent, wanneer de lucht daar zijn lucht is geworden, de zon hem daar koestert, wanneer de aarde daar tot hem spreekt, wanneer hij daar gebeden, gedanst en gewoond heeft, hij daar eenmaal gejaagd heeft en de aarde hem daar haar vruchten heeft gegeven, is dit iets, wat bij zijn wezen behoort.

O, er zijn mogelijk wel blanken die hun rechter arm willen verkopen wanneer hen daarvoor maar voldoende geld wordt geboden. Maar onder de echte indianen komt zo iets niet voor. Een indiaan zal daarom zijn land, zijn "ziel" niet verkopen. En dat is en was de ellende.

Vandaar dat de pogingen van de laatste 50 jaren om de indianen te assimileren, op te nemen in de blanke bevolking steeds weer moesten mislukken. Hun eigen cultuur was te diep geworteld en ondanks uiterlijke aanpassingen konden de meesten van hen niet werkelijk en geheel opgaan in de blanke beschaving. Vandaar dat deze mensen steeds weer terug keren tot de oude rituelen, de oude gebeden, de oude samenkomsten.

Het is een probleem, dat tot op heden bestaat en alleen anders lijkt omdat de macht, die de indianen eens bezaten tot onmacht is geworden. Een onmacht, waardoor je alleen met moed en offers moet proberen goed te maken

wat men vroeger met overmacht had kunnen behouden.

Gaan wij nu naar de zuidelijke indianen, die leven in Mexico en de staten van midden Amerika, dan krijgen wij te maken met stammen die in hoofdzaak eens uit zuid Amerika zijn gekomen. De grenslijn tussen de noordelijke en de zuidelijke rassen loopt ongeveer halverwege Mexico.

Deze stammen zijn in volksverhuizingen als gevolg van rampen, ziekten en voortekens, naar het noorden getrokken. De meesten van hen waren oorspronkelijk jagers, bergbewoners en daardoor ook goede strijders.

Hun gehele kultuur was verrijkt met atlantische elementen en meerdere naties waren grote bouwers. De volkeren waren gemeenlijk zeer strak georganiseerd en werden door krijgers of theocraten ook streng geregeerd. Oorspronkelijk kenden deze mensen geen specialisten, maar in de bergrijken en later in het noorden zien wij steeds meer specialismen ontstaan zoals wij die in de inka rijken, bij tolteken en azteken aantreffen.

De stammen leven op een coöperatieve basis. Elke man en vrouw heeft zijn eigen taken en moet die geheel zelfstandig kunnen uitvoeren.

Iets daarvan zien wij nu nog bij de indianen van de amazonewouden: je moet niet alleen een goed visser zijn, maar ook zelf je boot kunnen maken. Je moet je eigen huis kunnen bouwen en alle instrumenten en versieringen die nodig zijn voor feesten en rituele dansen moet je eveneens zelf kunnen vervaardigen. Alles wat behoort bij je eigen wezen en je zelfbehoud moet je ook zelf kunnen doen en op kunnen brengen.

Deze zelfufficiency bestond ook bij de kuststammen van Mexico en de stammen op de caraïbische eilanden. Door de komst van de conquistadores en de nogal wonderlijke bekeringstaktiek van vooral de jezuiten maar ook wel van de dominicanen hebben alle stammen die daarmee in aanraking kwamen een groot deel van hun eigen persoonlijkheid en kundigheden in korte tijd verloren.

Men kan gevoeglijk stellen dat het merendeel van deze stammen langzaam in de bevolking is opgegaan - zo men altans het eerste bekerings en plunderingsgeweld overleefde.

De stammen die in de bergen woonden werden grotendeels tot slaaf gemaakt en tewerk gesteld in de mijnbouw. Van deze stammen kan worden gezegd dat zij uiteindelijk meer overlevingskansen hadden. Ook zij werden wel "bekeerd", maar hun bekering werden toch niet zo rigoreus doorgevoerd als in de lagere landen het geval was.

Hierdoor is onder de bergindianen ook in Mexico een groot deel van de oude overleveringen en een deel van de gebruiken bewaard gebleven. Zij kennen zelfs nu nog op het ogenblik vele magische praktijken en rituelen waar je als blanke als niet tot de groep behorende vreemdeling niet bij kunt komen.

Opvallend is dat men wel trouw ter kerke gaat, maar dat de oude goden maar al te vaak vereerd worden in de gestalte van katholieke heiligen.

In midden Amerika is de vermenging nog sterker geweest, zodat hier minder zuiver indianen aangetroffen worden. Enkele kleine groepen kun je zo hier en daar nog wel aantreffen - in Honduras b.v. - maar in aantal en kulturele betekenis zijn zij te verwaarlozen.

Toch is er een tijd geweest dat de enige mensen die hier leefden, mensen die wel degelijk een eigen kultuur en beschaving bezaten, indianen waren.

Gaan wij in de richting van de Guinees en Brazilië, dan treffen wij de indianen voornamelijk aan als bosbewoners. Ook zij kenden en kennen eigen technieken, een eigen geneeskunde, eigen rituelen. Wat zij echter verloren hebben is het vermogen tot bouwen. Hun konstruktie mogelijkheden zijn langzaam maar zeker dermate toegespitst op het gebruik van de materialen die je in een oerwoud kunt vinden dat je hier weinig of geen

blijvende structuren aan zult treffen, ofschoon in de atlantische periode ook deze stammen wel degelijk grotere en meer blijvende bouwwerken tot stand plachten te brengen.

Resten van hun bouwkunde tref je nog wel in de bergketens, waar in de eerste plaats steen gemakkelijker als materiaal beschikbaar is, maar waar ook de oude kunde nog steden bouwde en vestingen voorbracht in de tijd van de blanke indringers, die enkelen van deze nederzettingen dan ook hebben belegerd en bedreigd, maar zelden met goede resultaten. Ook nu bouwen indianen nog met steen en bezitten zij een eigen techniek voor bouwen in de westelijke gebieden en de Andes.

Hierbij zij opgemerkt dat men in de noordelijke uitlopers van de Andes z.g. cyclopienmuren heeft aangetroffen waarvan er een, deels bedolven onder lava, middels koolstoftesten een waarschijnlijke ouderdom van rond 40.000 jaren kreeg toegekend.

Ook vindt men verlaten steden die in stapelstructuur zijn opgetrokken dus zonder specie e.d. en toch dermate goed gebouwd zijn dat zij ook nu nog bestaan als niet eens zo heel erg vervallen ruïnes. De ouderdom wordt op minstens duizend jaar geschat. En met alle respect voor uw bouwtechnieken kan ik mij niet voorstellen, dat een moder flatgebouw, zelfs maar als herkenbare ruïne, zo lang zou blijven bestaan.

Deze oude steden maken ook duidelijk, welke voorzieningen deze oude en z.g. primitieve mensen kenden: bevoeding, een soort waterleiding en riolering. En dit vele duizende jaren geleden.

Dat impliceert toch wel dat deze mensen, al zullen zij veel van de atlantiërs geleerd hebben, toch wel een zeer hoog peil van beschaving bereikt moeten hebben.

De driehoekspoort en de lintelport, die zij in hun structuren vaak gebruiken bewijzen eveneens, dat zij architectonisch wel een andere benadering kenden dan de blanken, maar dat zij over technieken beschikten die in vele gevallen doet denken aan de technieken die men in de ruïnes van het opgegraven Babylon heeft aangetroffen, terwijl de opzet van bepaalde tempelpleinen hier nog meer dan in Mexico herinneringen wekt aan de oudere tempels in Egypte.

De kustvolkeren zijn kennelijk voornamelijk opgenomen in de roversbenden die hier al snel ontstonden dank zij blanke deserteurs en zeeroovers. Ook zwarte slaven mengden zich met deze mensen zodat je hier niet meer van zuivere indianenstammen meer kunt spreken, ook al zijn er nog wel enkele overleveringen en gebruiken, die aan de oorspronkelijke bewoners herinneren.

Andere stammen trokken zich terug en hebben zich tot oerwoudebewoners ontwikkeld. Zij vormen nu deels de zelfkant van de moderne maatschappij. In noord Argentinië, Zuid Brazilië en midden Chili vinden wij nog bijna onvermengde stammen terug, vaak nu werkende als landbouwer en veehouders.

Er is nog iets over van de oude methoden van nieuwsverbreiding met signalen en geluiden. Vroeger kende men ook hier de toetsignalen die in Mexico hierbij een grote rol speelden. Nu echter worden zij zelden gebruikt.

Hier leefden volkeren die eigen sterk begrensde gebieden kenden, verzamellandbouw bedreven en veehouders waren. Mogelijk is dit de reden dan wij zoveel indianen nog aantreffen onder de zuidamerikaanse cowboys, de gauchos, die ook in hun gebruiken nog herinneringen aan de oorspronkelijke stammen met hun feesten en rituelen plegen te bewaren.

In Zuid Amerika, vooral in het westen, zijn de indianen meer onaangetaast gebleven, vermoedelijk omdat tegen de tijd dat de blanken hier door konden dringen de fervor van het bekeren met alle middelen al grotendeels voorbij was.

Voor de bergstammen hebben hierdoor grotendeels nog hun eigen

karakter kunnen behouden. Zij handhaven nog steeds vele van hun oude gebruiken en hebben zich gelijktijdig toch ook het een en ander van de kultuur van de blanken eigen gemaakt.

Wat de stammen in het Amazonasbekken betreft: dezen leefden oorspronkelijk dermate afgesloten vande wereld dat zij daar hun eigen oerwoud kultuur op konden bouwen. Zij leefden redelijk prettig en gemakkelijk te midden van een wilde en nogal gevaarlijke natuur, maar kenden hun eigen geneesmiddelen en werden experts in het vervaardigen van bepaalde jachtvergiften.

Ook werden zij steeds betere vervaardigers van vaartuigen, waarmee zij goed wisten om te gaan en waarin zij in feite soms leven als in een huis. Van hen kunnen wij zeggen, dat zij werkelijke indianen zijn die alle tegensagen goed overleefden tot ongeveer 1880. Daarna dringen blanken meer en meer in hun gebieden binnen.

U weet, hoe het met de rubberkultuur is gegaan, hoe men steeds meer tappers de oerwouden inzond - en dat waren niet altijd de meest aangename mensen. Het zal u bekend zijn, dat men ook probeerde, de indianen als tappers te pressen waardoor complete kleine oorlogen ontstonden en sommige stammen zelfs alle vreemdelingen gingen doden.

Alles te samen, de oerwoudindianen zijn in feite zeer lange tijd zuivere en oorspronkelijke bewoners van dit kontinent gebleven. Op het ogenblik worden zij echter langzaam maar zeker uitgeroeid door vreemde praktijken van zowel landontginners als missie.

De transamazonasweg die men nu bouwt deelt niet alleen hun oorspronkelijke woongebieden in tweeën, maar maakt ook steeds grotere delen van het oerwoud tot exploitatiegebied, waar blanke maatschappijen alle rechten voor zich op eisen en te vuur en te zwaard alles wat hen in hun opzet zou kunnen belemmeren proberen uit te roeien. Kortom: het merendeel van de stammen heeft maar weinig kans op deze wijze en zonder meer nog langere tijd te overleven.

Degenen die de beste kans maken nog langere tijd als zuivere indianen te overleven zijn in feite stammen in die in de noordelijke Andes wonen. In deze gebieden kunnen blanken niet gemakkelijk leven. De geringe luchtdruk speelt hierbij een rol - zoals in delen van Tibet - terwijl er op hun gebieden betrekkelijk weinig schatten voorkomen.

Zeker, er zijn ook in dit gebied wel enkele mijnen en zelfs een vijftal hooggelegen mijnstadjes, maar dit zijn maar kleine vlekken in een immens gebied. Hier en in de midden Andes leven zelfs nog enkele bijna onbekende indianengroepen.

Maar ook degenen, die werken voor de blanken drinken wel altijd weer te veel, maar ondanks dit weten zij nog steeds grote delen van hun eigen kwaliteiten en kultuur te behouden.

Samenvattend kun je zeggen: de historie van de indianen in de Amerika's loopt waarschijnlijk over rond 120.000 jaren. De aanvulling door het inkomen van aziaten en mongolen heeft waarschijnlijk eerst rond 6000 tot 4000 jaren gelden plaats gevonden.

De gehele ontwikkeling heeft zich normaal kunnen voltrekken en een hoog peil van samenleving voortgebracht tot de blanken kwamen met hun geheel andere opvattingen, belangstelling e.d. Waar dit mogelijk was hebben zij de indianen vervreemd van hun erfdeel en tot dienaren gemaakt, waar dit niet mogelijk bleek heeft men hen zoveel mogelijk vernietigd.

Daardoor blijven er nu nog slechts in verhouding enkele resten over die niet bepaald veel kans hebben nog iets van zichzelf te behouden, zichzelf te blijven. Een uitzondering, zoals gezegd, maken de komende tijden de indianen in de noordelijke Andes.

Daardoor lijkt het onwaarschijnlijk dat zich nog veel van het geloof,

de kultuurwaarden, de magie e.d. bewaard zullen blijven, die eens deze volkeren groot hebben gemaakt.

Hebt U commentaar?

x De mayas hadden een uitvoerige kalender en een jaartelling die precies begin 4710 v.chr. precies om 1 uur. Kan dit verband houden met de ramp van Atlantis?

- Het is niet onmogelijk dat enig verband bestaat, zeker wanneer wij de legenden nagaan die hier en ook bij andere stammen bestaan. Dezen schijnen te duiden op een ramp, waarbij de volkeren gevlucht zijn in grotten, vurige stenen uit de hemel vielen, vulkanen allen tot uitbarsting kwamen en het niet mogelijk was je op de vrije grond te bewegen daar deze sterk beefde terwijl ook de zon langere tijd verduisterd was.

Indien wij denken aan de gevolgen, die de uitbarsting van de Krakatau eens had en beseffen, hoeveel groter de ramp moet zijn geweest waarbij Atlantis ten onder is gegaan, lijkt dit te wijzen op dit gebeuren. Maar met zekerheid kan ik u dit niet zeggen.

x U sprak van de muurbouwers. Ik hoorde dat de stenen zo dicht op elkaar liggen dat je er niet eens met een mes tussen kunt komen ...

- Er is geen smeltmethode gebruikt zoals u veronderstelt. Soms zijn de stenen n.l. wel van elkaar gekomen en dan kun je zien dat bij het winnen van deze stenen van een slijttechniek gebruik werd gemaakt waarna op ruwe wijze, waarschijnlijk met stukken steen van dezelfde soort, de oppervlakken werden geschuurd. Daarna, wanneer zij haar vorm had gekregen en voldoende glad was, werd zij ingevoegd tussen de andere stenen die op hun beurt weer werden gevoegd bij de stenen. De vorm en omvang van de stenen is dan ook onregelmatig, maar dermate goed bewerkt en voor verband gekozen, dat de structuur uitermate stevig is. Men beseffe hierbij, dat het gewicht van deze zeer massieve muren op zich reeds voldoende was om de stenen steeds verder op elkaar te doen zakken.

Er bevinden zich in dergelijke muren soms stukken steen die meerdere tonnen wegen. De druk van dergelijke gewichten plus het redelijk gladde vlak maken dan bindingen mogelijk die dicht komen bij adhesie. Het gevolg is, dat dergelijke muren haast niet te vernietigen zijn.

Het verplaatsen van dergelijke zware stenen gebeurde meestal langs een helling naar beneden toe. Daarvoor bracht men eveneens een aarde wal aan, waardoor met betrekkelijk weinig moeite - in verhouding - de kolossen op hun plaats gemanoeuvreerd konden worden.

Bij de verplaatsing maakte men gebruik van hydraulische krachten zowel als in enkele gevallen van de magische methode die ook o.m. in oud Egypte enkele malen gebruikt werd, n.l. het z.g. lichter maken van de steen. Dit was een magische procedure waarbij men naar men stelde de zon van node had.

Het splijten van de steen geschiedde door vuren, dus door warmte en vocht. Er bestaat een oud maya gezegde waarbij de mens het vuur aanduidt als de splijter en de zon als de richter. Mogelijk staat dit hiermede in verband.

Denk echter in geen geval aan het bouwen van dergelijke muren door middel van magie zonder meer. Steeds weer zijn dergelijke muren aan of tegen een helling opgetrokken. En in dat geval is het wel degelijk mogelijk ook zeer zware stenen op hun plaats te laten slippen, wanneer jemaar over genoeg werkkraft kunt beschikken. Voldoende?

Dat was dan kennelijk dit onderwerp. Ik kan nog kort een tweede onderwerpje behandelen. Maar indien u mij nog een enkele opmerking veroorlooft: Indianen worden door de mens helaas meestal gezien als figuren uit de verhalen van Buffalo Bill of Karl May. De eerste was een opschepper, de tweede heeft nooit een indiaan in levende lijve gezien. Daarom lijkt het mij goed dat men beseft, over het werkelijke leven en

de werkelijke gebruiken van deze mensen gemeenlijk maar heel weinig weet ondanks alle verhalen. De enigen die u kunnen inlichten over de andere kant van de medaille zijn de indianen zelf.

Er zijn gelukkig in de laatste 50 jaren enkele indiaanse dichters en schrijvers geweest, die U dan toch een tipje van de sluiters op hebben kunnen lichten. Maar ja, die boeken worden niet al te graag en te veel verbreid. Want daardoor zou men misschien een schuld bewustzijn aan kunnen kweken bij degenen die nu hun goedkeuring moeten geven wanneer het laatste bezit van de indianen door blanke rovers wordt verdeeld. Over naar het volgende onderwerpje.

x Goed getrouwd, toe verliefd op een ander. Toeval of opgave?

- Wanneer je goed getrouwd bent en je raakt verliefd op een ander krijgt je partner een toeval en is het voor jou een hele opgave om alles toch weer goed te praten.

In eerste instantie de mensen hebben oorspronkelijk het huwelijk niet alleen gezien als de vereniging van twee mensen die van elkaar hielden. Oorspronkelijk was het huwelijk een belangen gemeenschap. Zelfs in de oertijd werd de vrouw de partner van de beste jager die zij maar krijgen kon.

Later huweden ouders hun kinderen aan elkander uit om daardoor bepaalde belangen of bezittingen te verenigen. De liefde heeft dus in het huwelijk lange tijd geen grote rol gespeeld. Zij was toegift, niet reden.

Ook het gezin was eerder bestemd om de continuïteit van het geslacht en de rechten daarvan te waarborgen dan om een bevestiging te vormen van de gemeenschap van de partners t.a.v. elkander.

Eerst langzaam aan is het denkbeeld, dat liefde hoort bij een huwelijk gegroeid. Daardoor is de rolverdeling die oorspronkelijk in het huwelijk bestond tussen man en vrouw, met elk een eigen, streng afgebakend gebied met daarin eigen middelen, beslissingsrecht etc. langzaam maar zeker verflauwd.

Hartstocht was iets, wat buiten het huwelijk stond en alleen maar toelaatbaar werd geacht wanneer de juiste nakomelingschap in het huwelijk reeds bestond. Al werden de feiten ook toen wel enigszins verhuuld zodra het christendom aan de macht kwam.

Wanneer wij denken aan de troubaours en pages en de schone edelvrouwen, dan beseft een ieder die even nadenkt heus wel, dat dat lang niet altijd bleef bij zuchten, de klank van de luit en wat schone liefdesliederen.

Nog in de franse tijd zien wij deze vorm van belangengemeenschap gelijktijdig voeren tot een zekere tolerantie voor hartstochten die buiten die gemeenschap werden beleefd.

Toen na de franse revolutie de gewone mensen het meer en meer voor het zeggen kregen was er allereerst een tijd vol van libertinisme. Maar daardoor voelde men zich aangetast in zijn zekerheden. Vanaf dat ogenblik zien wij een nieuwe bourgeoisie ontstaan voor wie het huwelijk niet alleen een belangengemeenschap was, maar bovendien een heilige overeenkomst, een monopolie voor de partners, waarbij de trouw tegenover elkander op geen enkele wijze geschonden mocht worden. De man had buitenshuis wel enige vrijheid, de vrouw echter niet.

In deze tijd is deze moraal mogelijk niet zo sterk meer als eens, maar lange tijd meende men door het huwelijk zelf een monopolie te verwerven op alle aandacht etc. van de huwelijkspartner.

Dit is natuurlijk in wezen onmogelijk. Een goed huwelijk kan wel degelijk ondanks zekere vrijheden voor de partners bestaan wanneer men in onderlinge overeenkomst elkander bepaalde vrijheden geeft.

Het wonderlijke in dergelijke egefallen is trouwens, dat veel minder snel van scheiden wordt gesproken en dat de partners vaak betere kameraden voor elkander worden, die meer dan normaal rekening houden met elkander.

Wanneer een vrouw zich echter gekwetst gaat gevoelen wanneer alleen maar blijkt, dat een andere vrouw voor haar man even attractief is als zijzelve of het omgekeerde het geval is ontstaat spanningen. Er ontstaat een jalouzie die dan vaak zelfs de drijvende factor wordt bij een zo lang mogelijk altans uiterlijk continueren van een in wezen mislukt huwelijk.

Het lijkt mij onjuist onder dergelijke kondities een huwelijk nog te continueren. Trouwens, het huwelijk als zodanig vindt ik in uw tijd geen goede instelling.

Ik acht overigens het gezinsverband wel van belang en een huwelijk of ander kontrakt waarbij de ouders te samen voor hun kroost opkomen, verantwoordelijkheid dragen en het opvoeden acht ik juist. Dit is n.l. tegenover het nageslacht bij uw maatschappijvorm noodzakelijk.

Maar dat volwassen mensen menen elkander door een enkel jawoord voor altijd te kunnen binden is volgens mij alleen maar een grote illusie die misstanden in de hand werkt.

Om eerlijk te zijn ben ik dan ook meer voor een vrije samenleving dan voor een huwelijk, zeker wanneer er geen kinderen zijn. De reden? In een vrij samenleven blijft je je er meer bewust van, dat de ander weg kan gaan en doe je dan ook meer je best die ander te houden zolang hij of zij voor jou belangrijk is.

In het huwelijk denkt men kennelijk veel eerder: ik heb je, het hoort zo, dus waarom zou ik mij verder druk maken? En juist aan die mentaliteit gaat menig huwelijk ten gronde.

Denk aan de mannen, die opeens de buik intrekken, de borst vooruitwerpen wanneer er in de verte iets leuks aan komt. Voor hun vrouw doen zij dat niet meer en toch wil die vrouw op zijn tijd ook wel eens wat leuks zien.

Er zijn heel wat mensen, die voor elkaar aantrekkelijk zijn. Dat is dan geen opgave, geen noodlot, geen beproeving. Maar wanneer die dingen je treffen dien je wel te beseffen, dat er een groot verschil is tussen een je aangetrokken voelen, een verliefdzijn en een huwelijk, een betrouwbare kamaraadschap.

Houdt men daarmee geen rekening en gaat men alleen af op de tijdens kortere vormen van samenzijn ontstane stoffelijke of geestelijke banden, dan krijg je op de duur die mannen die rijk zijn maar na hun 24e huwelijk failliet gaan door de alimenten.

Helaas geeft het huwelijk bepaalde rechten. Vandaar dat de mensen trouwen, scheiden en opnieuw trouwen " omdat dit de enige fatsoenlijke oplossing is." En dit terwijl anderen, die samenleven zonder dit kontrakt en mogelijk veel minder van partner wisselen volgens hen in zonde leven.

Volgens mij is hier sprake van een totaal andere en verkeerde benadering van de samenleving van man en vrouw, iets wat door de instanties helaas bevorderd wordt. Want die hebben er belang bij, dat de mensen zich gebonden gevoelen. Wie een gezin heeft, getrouwd is, is gebonden, men draagt verantwoordelijkheid tegenover anderen en is geneigd bezit te vergaren dat men voor zich niet eens zou begeren.

Dientengevolge kun je van zo iemand veel meer gedaan krijgen dan van iemand die geheel los en vrij leeft. Zelfs de russen, die eerst het huwelijk tot een eenvoudige overeenkomst en de scheiding tot het uitdrukken van een wens door een van beide partners maakten, hebben dit ervaren en propageren nu weer het " gezonde gezinsleven", bemoeilijken

Volgens mij is dus verliefdheid buiten het huwelijk geen bezoeking of beproeving. In dat geval moet je gewoon eens nuchter en rustig overwegen of het de moeite werkelijk waard is en wat het je eventueel kan kosten.

Wanneer mensen in een huwelijk werkelijk verstandig met elkaar omgaan zullen zij denken: zolang wij vrienden zijn, zolang wij op elkaar kunnen vertrouwen en weten dat wij elkaar nooit in de steek zullen laten maakt een kleine verliefdheid van mijn partner ook geen verschil.

Indien dit bij u zoals bij velen toch wat anders is vrees ik, dat er ergens een fout is: u bent dan wel gehuwd maar hebt in dat huwelijk dan kennelijk niet dat éne gevonden dat het belangrijkste is: de kameraadschap waardoor je een werkelijke gemeenschap vormt die niet bedreigd kan worden door tijdelijke afdwalingen.

Indien u had willen doelen op geestelijke "liefde" zoudt u echter het huwelijk nooit in uw probeestelling mogen betrekken. Volgens mij is het huwelijk de puberale konfirmatie vaneen veronderstelde volwassenheid.

Maar voor degenen, die dit aspect het belangrijkste vinden: kameraadschap, zoals wij die genoemd hebben in dit betoog, is de enige ware liefde. Zij betekent elkaar begrijpen, ondanks alles waarderen, voor elkaar opkomen zonder te vragen wat je er voor terugkrijgt danwel op grond van hetgeen je voor de ander doet voor jezelf rechten opeisen die je niet van harte gegund en gegeven worden.

Indien u onderling begrip, een elkander geestelijken aanvullen e.d. liefde wilt noemen, zo ben ik zo vrij om hier te spreken over een geestelijk verantwoorde samenwerking. Die kan natuurlijk overal bestaan en vaak grotere groepen mensen omvatten.

Maar dit heeft weer niets te maken met hetgeen men in een huwelijk liefde voor een derde zou noemen. Hier gaat het om gevoelens van verbondenheid en kameraadschappelijkheid. Het al dan niet gekonformeerd worden hiervan door een zeer stoffelijk contact doet in deze gevallen in feite niet terzake en zal eerder een toeval dan een behoefte zijn.

Overigens: maak voor jezelf vooral van liefde geen liedje dat vertelt dat je ziel tot in de hemelen opwiekt alleen wanneer je de geliefde ziet. Want dat is zuiver hormonaal. En dat betekent vaak dat het een vlag is en dat je daarna kunt opvliegen.

Werkelijke liefde is het realisme van het samen bestaan en heeft weinig of niets te maken met de wijze, waarop de gevoelde eenheid van bestaan en denken verder is uitgedrukt.

De enige werkelijke liefde is in feite de liefde voor de naaste. Degene die in staat is de naaste lief te hebben zonder daar eisen tegenover te stellen of datgene wat u een puberale benadering noemt voorop te stellen maakt inderdaad ook een belangrijke geestelijke bewustwording door. Want de mens die inderdaad in staat is in elke medemens zijn naaste te ontdekken en lief te hebben heeft een verbondenheid met de mensheid gevonden die indirect voor hem een grote verbondenheid met de kosmos ten gevolge heeft.

Komt u ooit zover dat ook uw topchakrum geheel ontwikkeld is dan zult u beseffen, dat niet de uiting van kameraadschap, verbondenheid, naastenliefde het belangrijkste is, maar slechts het bestaan daarvan in u en de wisselwerking die zo tussen u en het andere mogelijk is.

De eenheid, de kameraadschap en verbondenheid waarover u zo mooi spreekt kan voorkomen tussen twee vreemdelingen. Hun ogen ontmoeten elkaar, zij erkennen a.h.w. elkaar en gaan toch als vreemden verder.

Dat is alle contact wat voor een dergelijke geestelijke binding van node is. Versier de zaak dus niet al te zeer met mooie woorden wanneer u een meer permanent contact bedoelt, hoe dan ook. Anders vrees ik dat bij alle mooie woorden op de achtergrond ondanks alles datgene

schuil gaat wat u t.a.v. het eerste deel van mijn betoog als "puberaal" karakteriseerde.

Vrienden, wij hebben nu twee onderwerpen behandeld. Ik ben daarop zo goed mij mogelijk was op in gegaan zonder daarbij overigens al te zeer in te gaan op verliggende denkbeelden en veronderstellingen, die mogelijk met het onderwerp wel eens een keer verbonden zouden kunnen zijn.

Dit betekent in feite dat u genoeg moet nemen met aanleidingen om zelf over deze onderwerpen nog eens na te denken. Maar mag ik U een raad geven?

Probeer nooit het "edele" van de indiaan of het huwelijk op de voorgrond te stellen. Houdt u eenvoudig zo goed mogelijk aan de feiten. Want alleen vanuit de feiten en hun overdenking kan het ware begrip ontstaan en waar het ware begrip eenmaal mogelijk is kan een werkelijke verbondenheid door de mens ook in kosmische zin gerealiseerd worden.

Ik dank U voor uw aandacht. Goeden avond.

-0-0-0-0-0-0-0-0-0-

Goeden avond, vrienden.

Men heeft mij gezegd: het moet nu kort en bondig worden en jij bent meestal niet lang van stof, dus ga jij maar. Bondig zal ik zijn. De rest is afhankelijk van de onderwerpen die u nog aan de orde wilde stellen.

x Het volgende onderwerp luidt: de psychische en fysieke gesteldheid van mediums en de invloed op hun werkwijzen.

- Deze kan ik u goed omschrijven: zolang de psychische gesteldheid goed is krijgt men een goed niveau. Is deze slecht, dan kunnen zij deze waarden niet meer ontvangen.

Is de fysieke gesteldheid slecht, dan kan over het algemeen toch nog een redelijk niveau bereikt worden mits de psychische gesteldheid goed is. In enkele gevallen kan de fysieke toestand als een stoorzender optreden, waardoor de mogelijkheden tijdelijk wegvallen.

Ik zou dus zeggen: een psychisch gestoord medium is een normaal mens waardoor een geest van lagere orde kan spreken. Een alleen fysiek gestoord medium is echter iemand, die soms van zijn contacten met de geest zelf beter kan worden. Voldoende? Want mijn opdracht is: kort en bondig en ik meen, dat mijn antwoord daaraan aardig tegemoed komt.

x Dan: de waarde van de meditatie in het bewustwordingsproces.

- Een moeilijke: wanneer je mediteert moet je je bewustzijn van de zaken waarover je mediteert en kun je bewuster worden van datgene wat betrekking heeft op je meditatie.

Maar als je niet bewust genoeg bent en mediteert bereik je in feite alleen een toenemende staat van bewusteloosheid, hetwelk je bewustzijn en bewustwording natuurlijk dan niet en goede komt.

Meditatie kan worden omschreven als iets, wat alleen betekenis heeft wanneer het geent wordt op het reeds bereikte stadium van bewustzijn en dan kan zij inderdaad bijdragen tot een verdere realisatie van al wat in de bewustwording geestelijk en anderszins bereikt werd, waardoor een juistere harmonie mogelijk wordt met al wat rond je is. Waar je dan uit de aard der zaak weer iets bewuster door wordt en dus weer met betere resultaten verder kunt mediteren.

Warmede het voornaamste tot mijn spijt wel gezegd is. Want u weet het, ik moet kort en bondig zijn. Als het niet goed is zeg je het maar.

Het ontgaat de meeste mensen dat iemand, die aan dit verval lijdt of seniel wordt dit bij zichzelf niet constateert tenzij hij een van de steeds zeldzamer wordende ogenblikken van helderheid beleeft.

Op het ogenblik zelf zijn het anderen die, of zij dit nu bewust uiten of niet, het feit konstateren. Wordt dit nadrukkelijk, dan ervaart en dit als een aantasting van eigen persoonlijkheid en eigen rechten, wil protesteren maar ziet zijn protesten door de betrokken verzorgers gemeenlijk genegeerd of welwillend weggewuifd.

Geen wonder dat je achterdochtig wordt, in alles een aantasting van je rechten en bijbedoelingen ziet, terwijl je bovendien weet dat je de kans niet krijgt je probleem en allen die daarmee verbonden zijn eenvoudig weg te wuiven, zodat ook enige agressie je dan vaak beheerst.

x Wordt de ontremming niet gebruikt om alle verdrängen gevoelens jegens de naaste omgeving te uiten?

- In enkele gevallen is dit niet onmogelijk bij dementia precoc(?). Bij seniliteit is er wel sprake van een ontremming, maar dan hoofdzakelijk van lichamelijke functies - verminderde beheerstheid en terugkeer tot het lichamelijke oerpatroon. Dit echter heeft dan weer niets te maken met bepaalde resentementen.

Bij dementia ontstaat een eigen, afwijkende wereldvisie, die steeds beperkter wordt, terwijl men in steeds mindere mate de visie van anderen of feiten die niet bij de eigen visie passen kan aanvaarden.

Wat weer heel iets anders is. Men verzet zich in feite tegen de eigen toestand, niet tegen anderen in de eerste plaats. En dat is maar goed ook, want andere zou je op grond van de uitingen van demanten moeten konkluderen dat de meeste mensen een leven voeren vol van onderdrukte haat.

In de praktijk ligt de zaak zo dat u gevoëijens van haat opwekt omdat u als persoon niet meer in uw gedragingen niet meer redelijk kenbaar bent voor degene die op u reageert.

Een kort vergelijk om het eenvoudiger te maken. Ik heb wel niet veel tijd, maar u stelde, dat dit het laatste onderwerp zou zijn.

U staat tegenover een spook, dat rammelt met zijn ketenen, klappert met zijn botten om u vervolgens toe te spreken op een zoet-belerend toontje dat duidelijk maakt dat u maar een minderwaardig sujet zoudt zijn.

Hoe zou uw reactie daarop zijn, wanneer u niet bang zoudt worden? Er om lachen zou in dit voorbeeld niet de eerste reactie zijn die ik van u zou verwachten. In tegendeel.

De kans is groot dat u ergens een kruis tevoorschijn tovert en zeer agressief probeert, het spooksel naar de hel terug te bidden. Iets waarin u waarschijnlijk niet zult slagen, want de meeste mensen bidden de duivel wel goed uit de hel, maar er in is weer een moeilijker taak.

Nogmaals: realiseer u wat het betekent wanneer u los komt te staan van elk wereldbeeld en alle herinneringen die juist bij een demente persoonlijkheid veelal als voornaamste bewustzijnswaarde bestaan.

U treedt steeds weer onverwacht op. De samenhang tussen uw reacties is niet geheel meer kenbaar voor deze mens, die meent zelf zich nog redelijk te uiten. Bedenk, dat uw reacties voor de betrokkene - niet noodzakelijkerwijs ook in feite - verward en strijdig zijn.

Is het een wonder, dat men de oorzaak van een dergelijke reeks belevingen gaat haten, dat men achter als die onsamenshangendheden iets zoekt, probeert er iets tegenover te stellen?

Zelfs de kwaadaardigheid is veelal niets anders dan de reactie van een mens die het gevoel heeft dat zijn eigen belangrijkheid en menselijke waardigheid elk ogenblik opnieuw door anderen wordt aangetast. De vreugde over een ander, die in een moeilijk parket komt te verkeren of verdriet krijgt is dan een poging om eigen waardigheid en waarde voor

zichzelf alsnog te bewijzen.

x Er zijn toch wel dementen die zich bewust zijn van hun eigen verslechterde toestand ..... Ik heb iemand gekend die voortdurend zei: ik ben zo dom en dat was ik vroeger toch niet.

- De uiting is gewoon die van een mens die op latere leeftijd tot een mate van zelfkennis komt. Bovendien, de meeste mensen die in een normale situatie zeggen dat zij zo dom zijn willen daarmee in feite aantonen dat zij zo dom nog niet zijn. Zij koesteren dan ook gemeenlijk de hoop dat juist de opmerking dat men zo dom is bij anderen de reactie zal wekken dat zij nog spits genoeg zijn.

Indien u echter stelt dat er dementen zijn, die hun eigen toestand zeer wel beseffen moet u onthouden: in bepaalde fasen van de demantie keert de patiënt soms ogenblikken terug tot zijn normale gedragspatroon. Zolang die helderheid bestaat, maar verder niet, is men dan in staat eigen reacties, vermogen en gedragingen te overzien en eigen onvermogen tot reageren zoals vroeger te konstateren.

Enkelen zullen dan geneigd zijn dit feit te onthouden en steeds weer toe te geven wanneer daartoe aanleiding bestaat. Anderen beseffen wel maar proberen te bluffen en hun erkende tekorten achter harde woorden te verbergen.

U kunt dit laatste vertalen als een vakbondsleider, die voor een ogenblik helder beseft wat hij aan het doen is en dan voor de keuze komt te staan met de regering samen in een helicopter te stappen of keihard te roepen dat hij alleen het weet en dat alle anderen, ja, zelfs de feiten ongelijk hebben.

Een verstandig mens geeft zijn ongelijk toe wanneer hij beseft, dat hij geen poot heeft om op te staan. Maar er zijn nu eenmaal altijd veel meer mensen die harder op hun poot spelen naarmate zij minder poot hebben om op te staan. Duidelijk? (dank U). Dat is beleefdheid. Ik dank U.

-- Kort nog dit; Jullie zijn altijd bezig met waardevol, waardig enz. Maar de enige waarde die de mens behoudt is datgene wat in hem zit. Dus niet je hersentjes. Die zijn op een gegeven ogenblik minder waard dan die van een kalf, want die worden in ieder geval nog verwerkt tot kalfshersens in gelei.

Hersendenken, redelijkheid logica, de menselijk normale wijze van reageren is dus maar een voorbijgaand iets. Stel je dit steeds voor ogen, ook wanneer je bidt, wanneer je mediteert enz. Alle normen die je stelt zijn voorbijgaand. Stel u buiten de stof op en u hoort steeds weer de stilte en denkt; daar gaat een norm voorbij. Want die dingen sterven al voor zij goed geboren zijn.

Mensen zijn soms erg trots op hun weten. Het weten in de zin van kennis is alleer maar een instrument dat je kunt gebruiken om in je eigen leven wat meer te bereiken in overeenstemming met de normen die voor jou op dat ogenblik gelden. Wat blijft is het gevoel, de innerlijke kennis, het innerlijk begrip. Trouwens, kijk even naar uw wereld en u zult met mij eens zijn dat het met een menselijke wereld die alleen op grond van weten en normen geregeerd wordt maar slecht gesteld is. Zoek dus, wanneer u weinig weet, maar een kennis die nog minder weet. Dan voelt u zich tenminste even tevreden.

Nu gaat u sinterklaas in banketvorm verorberen en dan is het alweer herdertjes die men bij nachten laat liggen terwijl men denkt over vreten op aarde. Zou het niet beter zijn, elke dag iemand wat vrede of wat vreugde te geven, het gehele jaar door, en de feesten maar eens te vergeten?

Ik dank U voor uw aandacht.

(tweede deel bekort,
vragen eerste deel dito)

28 november 1980